

اقتصاد داروخانه ها و طرح تحول

■ امیر محمدی
تحلیل گر صنعت دارو

بالغ بر ۵۵ درصد از کل گردش دارویی کشور مربوط به بخش دولتی است و تنها ۴۵ درصد از گردش دارویی کشور به بخش خصوصی اختصاص یافته که آسیب های متعددی را به این بخش وارد می کند. اجرایی شدن طرح تحول نظام سلامت موجب شد نهایتاً مردم رضایتمندی بیشتری داشته باشند اما با پیشرفت بیشتر طرح تعدادی از گروه های پزشکی در معرض آسیبهای حرفه ای قرار گرفتند که از آن جمله می توان به داروسازان در بخش خصوصی اشاره کرد. به توجه به اینکه تعهد نظام سلامت در طرح تحول بر پوشش خدمات بستری و سرپایی بیماران است، پوشش صد در صدی خدمات سرپایی سبب شده داروخانه های بخش خصوصی که در حریم مراکز و بیمارستان های دولتی هستند، تحت تاثیر قرار گرفته و تعداد مراجعه به این داروخانه ها کاهش چشمگیری داشته باشد. در طرح تحول نظام سلامت، از داروخانه های بخش خصوصی هیچ حمایتی صورت نگرفته است و اکثر داروهای خاص به بخش دولتی اختصاص یافته و این انحصار اقتصاد داروخانه های خصوصی را با چالش مواجه کرده است.

دبیر انجمن داروسازان ایران در خصوص احداث کلینیک های ویژه در کلانشهرها و گردش اقتصادی داروخانه ها اذعان داشت: «با اجرایی شدن این مهم نه تنها بیماران برای تهیه داروهای مورد نیاز خود به زحمت می افتند بلکه داروخانه ها با رانت و لابی در آن مراکز تاسیس می شوند. با توجه به پراگندگی داروخانه ها در سطح شهرها، با تاسیس کلینیک ویژه اغلب گروه پزشکان برای منافع و گردش اقتصادی خود به آن مراکز می روند و این امر آسیب های زیادی را به سیستم داروسازی وارد می کند.»

با اجرایی شدن طرح تحول نظام سلامت، تعداد مراجعات داروخانه های بیمارستان ها و مراکز درمانی دولتی افزایش یافته است اما داروخانه های بخش خصوصی با عدم حمایت و تضعیف گردش اقتصادی خود مواجه شده اند که ادامه این روند آن ها را به سمت تعطیلی می کشاند.

در فاز بعدی اجرای طرح تحول پزشکان متخصص در داخل کلینیک ها خدمات تخصصی را به مردم ارائه خواهند داد. اگر قرار است در قسمت های بعدی اجرای این طرح کلینیک های تخصصی ایجاد شود و به نوعی بخش خصوصی فعال شود فعال بودن بخش خصوصی نباید تبدیل به ایجاد رانت شود و به نوعی نظارت بخش دولتی را باید داشته باشیم.

وقتی تمرکز در ارائه خدمات درمانی ایجاد می شود به دنبال آن می تواند این شائبه باشد که آن تعداد از همکارانی که در آن قسمت مطب یا داروخانه تاسیس می کنند به گونه ای تقویت بیشتری روی آنها صورت گرفته و بار مراجعات بیماران در سطح شهر به آن سمت هدایت می شود.

پیشنهاد مشخص انجمن داروسازان با توجه به سخنان دکتر سجادی این است که به هیچ وجه داروخانه ها در کلینیک های تخصصی به صورت شخصیت حقیقی تاسیس نشود و بهتر است داروخانه ها از شرکت های تعاونی با سهام همه داروسازان در داخل این کلینیک های ویژه تاسیس شود.

دکتر سجادی با بیان اینکه تاسیس کلینیک های ویژه در کلانشهرها موجب برهم خوردن بالانس درمانی می شود گفتند، گفت: «با تاسیس این کلینیک ها گروه پزشکان به منظور افزایش مراجعات خود در آنها متمرکز شده که این امر سبب کساد گردش اقتصادی داروخانه های پراکنده در سطح شهر می شود.»

سومین کنفرانس صنعت پخش و تاثیر آن در افزایش سطح سلامت جامعه برگزار می شود

۱۰۰ در صد داروی کشور توسط شرکت های پخش توزیع می شود

به نحو احسن بهره برداری نمایند و خود را برای نزدیک کردن به استانداردهای جهانی نظام توزیع آماده کنند.»

رسول دیناروند اضافه کرد: «سازمان غذا و دارو نیز با طراحی و اجرای سامانه ردیابی، رهگیری و کنترل اصالت کالاها (ITAC) و همچنین حمایت از آموزش های نتیجه محور، حذف پروکراسی های اداری و مکاتیزه نمودن فرایند گزارش عملیات و تسهیل خدمات ویژه بخش صنعت پخش و حمایت از برگزاری اینگونه کنفرانس ها و انجمن صنعت پخش ایران در راستای نیل به اهداف سند چشم انداز ۱۴۰۴ ایران در کنار زنان و مردان صنعت پخش ایران بوده و خواهد بود.»

ضرورت التزام دولت، صنعت و دانشگاه در بهبود فرآیندها و کاهش هزینه ها

دبیر سومین کنفرانس صنعت پخش ایران با اشاره به نقش بی بدیل صنعت پخش در اقتصاد ملی گفت: «در حال حاضر ۱۰۰ درصد داروی کشور و ۷۰ درصد غذا، آرایشی و بهداشتی، شوینده ها و غیره توسط شرکت های پخش در سرتاسر ایران توزیع می شود.» سهراب کارگر، اظهار کرد: «سومین کنفرانس صنعت پخش به منظور بهبود ساختار نظام توزیع، سوم و چهارم مهراه جاری در مرکز همایش های صدا و سیما برگزار می شود.» وی با اشاره به محورهای سومین کنفرانس صنعت پخش گفت: «مدیریت و رهبری، رویکردهای نوین

پخش و فروش مجازی، مدیریت سرمایه های انسانی، مدیریت فرآیندهای مالی و اقتصادی، مدیریت سیستم ها و روش ها و فناوری اطلاعات، از جمله محورهای مورد بحث در این کنفرانس است.»

کارگر، به ضرورت التزام دولت، صنعت و دانشگاه در بهبود فرآیندها و کاهش هزینه ها اشاره و تاکید کرد: «این سه مهم نقش ارزنده ای در سرعت بخشیدن و ارائه کیفی خدمات به شهروندان و رفع مشکلات اساسی مردم دارند.»

دبیر سومین کنفرانس صنعت پخش ایران در پایان توسعه، توانمندسازی و بهره وری سیستم های صنعت پخش با استفاده از تجربیات و مشورت اساتید و صاحب نظران خارجی و داخلی را از دیگر اهداف برگزاری این کنفرانس عنوان کرد.

ترغیب تولید کنندگان به استفاده از شیوه کارآمد توزیع کالا

دبیر علمی سومین کنفرانس سراسری شرکت های پخش ایران در این زمینه اظهار کرد: «ترغیب تولید کنندگان به استفاده از شیوه کارآمد توزیع کالا، مهمترین هدف برگزاری سومین سمینار صنعت پخش کشور است.»

احسان عباسی ایبانه، افزود: «انجمن شرکت های صنعت پخش ایران به همت جمعی از فعالین صنعت در سال ۱۳۷۸ به منظور حفظ حقوق و منافع قانونی شرکت های پخش و ساماندهی نظام توزیع کشور که متضمن حفظ منافع جامعه است، تشکیل شده است.»

وی برخی از اهداف برگزاری این سمینار را شامل شناخت ماهیت روش توزیع مویرگی مورد استفاده در شرکت های پخش در مقایسه با نظام توزیع کیفی، اطلاع از مزایای استفاده از این روش برای تولید کنندگان، فروشندگان و مصرف کنندگان انواع کالاها، معرفی روش های نوین پخش و توزیع کالا در جهان، معرفی گلوگاه های اجرایی توسعه صنعت پخش، بررسی راهبردها و چالش ها در توسعه کمی و کیفی شرکت های پخش عنوان کرد.»

دبیر سومین کنفرانس صنعت پخش ایران در پایان کنفرانس هایی چالش های عدم تمرکز این شرکت ها مرتفع می شود و علاوه بر به روزرسانی و کسب دانش روز دنیا یک نوع همگرایی نیز در زمینه های مختلفی همچون مدیریتی و غیره ایجاد خواهد شد.»

وی با بیان اینکه صنعت پخش به شدت عملیاتی است و دانشی که در این صنعت استفاده شده کاملاً بومی است، گفت: «در این کنفرانس ها مقالات متعددی ارائه خواهد شد و می توان تجربیات زیادی در این کنفرانس کسب کرد.»

عباسی ایبانه در پایان گفت: «همچنین محور همکاری ها در تمامی مذاکرات با کشورهای اروپایی، تاکید بر سرمایه گذاری مشترک در تولید، صادرات، انتقال دانش فنی و مسائلی از این دست بوده و جذب سرمایه خارجی با ایرانیان خارج از کشور برای ایجاد فروشگاه های بزرگ عرضه کالا و خدمات که رضایتمندی بیشتر مصرف کنندگان را به دنبال داشته باشد، پیگیری شده است.»

توافق مشترک ایران و کوبا برای تولید واکسن مننژیت

همکاری های بیشتر و تقویت پایه های رقابتی سالم برای تولید واکسن های باکیفیت و صادرات آن در جهان می شود.»

وی با بیان اینکه واکسن دو ظرفیتی مننژیت که باید بدو تولد تزریق شود، می تواند همه کودکان را در مقابل بیماری کشنده و التهابی مصون نگه دارد، تصریح کرد: «مننژیت یکی از مهلک ترین بیماری های شایع بین کودکان زیر ۵ سال است که در اغلب موارد با ایجاد التهاب پرده مغز مشکلات جدی و حتی مرگ را برای آنها به همراه می آورد.»

قانعی با اشاره به ظرفیت انستیتو پاستور در اولین نوبت تولید واکسن دو ظرفیتی مننژیت ادامه داد: «میزان تولید به تعداد تولدهای سالیانه بستگی دارد که فعلاً یک و نیم میلیون دوز به عنوان اولین دوره تولید پیش بینی شده، البته با توجه به اینکه برخی واکسن ها بیش از یک مرحله تزریق دارند، احتمال تزریق چند دوره ای برای این محصول دور از انتظار نیست که در آن صورت بالغ بر ۳ الی ۵ میلیون دوز در دوره اول تولید می شود.»

وی گفت: «البته تولید به منزله ورود به بازار دارویی نیست زیرا باید مراحل نهایی کلینیکال و تاییدیه های نهایی خاصی نیز از سوی سازمان غذا و داروی کشور برای ورود به بازارهای دارویی اخذ شود.»

باشگاه خبرنگاران جوان: رئیس انستیتو پاستور ایران با اشاره به ضرورت توسعه چشمگیری محصولات استراتژیکی از توافق مشترک پاستور ایران و کوبا در تولید واکسن مننژیت خبر داد.

مصطفی قانع، رییس انستیتو پاستور ایران ضمن تاکید بر بسترسازی برای توسعه دانش فنی و ساخت محصولات استراتژیکی گفت: «طی سفر یک هفته ای به کوبا، توافق مشترک دو کشور برای تولید چند واکسن حیاتی در ایران شکل گرفت که طبق آن تا یک تا دو هفته آینده با امضای توافقنامه ای بین کوبا و ایران، واکسن مننژیت تا پایان سال جاری وارد چرخه تولید داخلی در کشور می شود.»

وی تاکید کرد: «در حال حاضر این واکسن در برنامه کشوری واکسیناسیون ایران نیست اما با توجه به ضرورت وجود آن، طی همکاری مشترکی، این واکسن با دانش فنی کوبا و سرمایه گذاری انستیتو پاستور ایران، در کشورمان تولید داخلی می شود، توافقی مهم که طبق آن هیچ یک از طرفین خریدار یا انتقال دهنده تکنولوژی نیستند بلکه هر کدام بر اساس آورده شان سود بهره حاصله را از محل فروش محصول تولیدی دریافت می کنند.»

رئیس انستیتو پاستور ایران افزود: «توافق اخیر پاستور ایران با کوبا که اینک دانش فنی ساخت واکسن هایی همچون مننژیت را در دست داشته ولی سرمایه و بستر تولید انبوه آن را ندارد، منجر به تداوم و استحکام

ساخت دستگاه تزریق از راه دور در گیلان

ایستا: مدیر فناوری سلامت دانشگاه علوم پزشکی گیلان از موفقیت محققان این دانشگاه در ساخت دستگاه تزریق دارو به بیمار از راه دور خبر داد.

نجم الله طایفه با تاکید بر این که این طرح از سوی دکتر تحریری به همراه تیم تحقیقاتی وی در دانشگاه علوم پزشکی گیلان، اجرایی شده است، گفت: «این دستگاه چند کاناله برای تزریق دارو به بیمار کاربرد دارد.»

وی اساس این دستگاه را کنترل از راه دور دانست و خاطر نشان کرد: «عملکرد این دستگاه بر اساس سیستم موبایل است؛ به این معنی که پزشک از هر جای دنیا می تواند با کد دستوری که به دستگاه می دهد، وضعیت بیمار و آخرین آزمایش هایی که برای بیمار انجام شده را از طریق این دستگاه، دریافت و بر اساس نتایج آزمایش ها، داروهای مورد نیاز را تجویز کند.»

طایفه اضافه کرد: «داروهای تجویز شده از سوی پزشک به دستگاه وارد می شود و دستگاه به صورت اتوماتیک دارو را در اختیار بیمار قرار می دهد.»

وی با تاکید بر این که این دستگاه حتی می تواند در ساعات معینی از روز اطلاعات دارویی را دریافت و به بیمار تزریق کند، اضافه کرد: «در حال حاضر نمونه اولیه این دستگاه که تنها برای داروهای تزریقی به کار می رود، تولید شده است.»

مدیر فناوری سلامت دانشگاه علوم پزشکی گیلان با تاکید بر این که این دستگاه به صورت ۴ کاناله طراحی و ساخته شده است، به بیان عملکرد این دستگاه پرداخت و توضیح داد: «این دستگاه دارای مخزنی روی هر یک از کانال ها است و زمانی که تزریق دارو به پایان می رسد، سرنگ مجدداً به داخل مخزن بر می گردد و دارو در آن پر می شود.»

ایران در ساخت سانتریفیوژ خود کفا شد

فارس: رئیس انستیتو پاستور ایران از ساخت ۳ سانتریفیوژ برای تهیه واکسن خبرداد و گفت: با این اقدام کشور ما در ساخت سانتریفیوژ خودکفا شد. مصطفی قانع در نشست خبری در ارتباط با رونمایی از سانتریفیوژ و نصب آن برای تهیه واکسن اظهار کرد: «خوشبختانه کشور ما در موقعیتی است که در ۲ بخش بیوتکنولوژی فعال است. یک بخش در تولید انبوه دارو و بخش دیگر در حوزه خالص سازی است. وی با اشاره به اینکه در بخش خالص سازی در زمینه سانتریفیوژ مشکل داشتیم، گفت: «در موضوع برجرام از طریق کشورهای در حال مذاکره اعلام شده بود که اگر ایران بخواهد سانتریفیوژ بخرد باید این مسئله را به کارگروه اعلام کند و همه باید در این کارگروه رضایت دهند.»

رئیس انستیتو پاستور ایران با اشاره به اینکه تولید واکسن نیاز به سانتریفیوژ داشت، گفت: «سال گذشته ۲ سانتریفیوژ را با همکاری سازمان انرژی اتمی در کشور تولید کردیم که یکی از آنها سانتریفیوژ اولترا و دیگری توبولار است.» قانع با بیان اینکه سانتریفیوژ توبولار در انستیتو پاستور نصب شد، گفت: «این سانتریفیوژها از نوع خارجی بهتر بوده و امیدواریم سانتریفیوژ اولترا نیز در بخش ساخت واکسن و ویروس به زودی نصب شود.»

رئیس انستیتو پاستور ایران در مورد سانتریفیوژ زونال گفت: «این سانتریفیوژ از نوعی بوده که تاکنون هیچ کشوری به ایران نفروخته و در کشور نیز تولید نشده بود که خوشبختانه اکنون در داخل کشور با همکاری سازمان انرژی اتمی موفق به تولید آن شده ایم.»

وی تصریح کرد: «خوشبختانه در حال حاضر در تهیه و تولید سانتریفیوژ جهت تهیه واکسن و خالص سازی آن خودکفا شده و هیچ مشکلی نداریم.» قانع گفت: «سانتریفیوژ اولترا برای خالص سازی واکسن های ویروسی، سانتریفیوژ توبولار برای خالص سازی واکسن های باکتریایی و سانتریفیوژ زونال در ارتباط با جداسازی قطعه ای از باکتری در تهیه واکسن استفاده می شود که خوشبختانه همه این موارد با همکاری انرژی اتمی و انستیتو پاستور ایران تولید شده است.»